

Informationsbroshyr från gasolleverantörer med åtgärder som ska vidtagas vid olika nödsituationer.

Följande leverantörer står bakom texten; Kuwait Petroleum Svensk AB, Neste Gas AB, OK Gas/BP Gas, Svenska Statoil AB, AB Svenska Shell, Terminalgas AB.

Skriften innehåller förklarande bilder.

Ur innehåll;

Produktkännedom

Skyddsanvisningar och skaderisker

Säkerhetsanordningar på järnvägstankvagn, järnvägsvagn, tankvagn

- säkerhetsventil
- snabbavstängningsventil
- rörbrottsventil
- vätskeståndsmätare

Säkerhetsanordningar på tankbil

- som ovan plus nödavstängning

Åtgärder vid olyckor

Nödutrustningslådor

Generella åtgärder vid alla tillbudstyper:

Larma polis och räddningstjänst

Kontakta personal från gasolleverantör

Bärgning och borttransport av tömd och skadad tank skall ske med godkännande av gasolleverantör och för järnvägen SJ:s personal

Åtgärder vid olyckstillbud med järnvägstankvagn

Olyckssituation:

-Järnvägstankvagn har spårat ur men står upprätt och bedöms vara tät.

-Järnvägstankvagn har vält men bedöms vara tät.

Åtgärd

Spärra av ett område med en radie på ca 100 m runt om järnvägstankvagnen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Om det är möjligt ska andra vagnar med farlig last flyttas från riskområdet.

Kontrollera om vagnen är skadad eller läcker.

Låt SJ bedöma om vagnen kan lyftas upp på spåret igen utan att speciella åtgärder behöver vidtas.

Om vagnen är i sådant skick att den kan lyftas, ska detta ske med största försiktighet. Bryt sedan avspärningarna och för vagnen till lämplig plats och besluta i samråd med gasolleverantörens personal om ytterligare åtgärder.

Om vagnen är tät men inte i skick att lyftas ska gasolleverantörens personal tillkallas. Låt sedan gasolleverantörens personal bedöma om skadorna på vagnen klarar en bärgning.

Vid tömning av vagnen ska metod, tillvägagångssätt avgöras i samråd mellan räddningsledaren, gasolleverantör, SJ:s personal och polis.

Olyckssituation:

Järnvägstankvagn har spårat ur eller vält och läcker.

Åtgärd:

Spärra av ett område med en radie på ca 100 m runt om järnvägstankvagnen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Om det är möjligt ska andra vagnar med farlig last flyttas från riskområdet.

Begjut den utströmmande gasolen med en spridd vattenstråle. Rikta inte vattenstrålen mot pölar av gasol på marken.

Observera att gasen driver med vinden i vindriktningen och att det föreligger risk för antändning. Avlägsna därför all personal som inte behöver befinna sig i riskområdet.

Bedöm spridningsområde, gaskoncentrationer, och justera om behövt avspärningar.

Vid tömning av vagnen ska metod, tillvägagångssätt avgöras i samråd mellan räddningsledaren, gasolleverantör, SJs personal och polis.

Olycksituation:

Järnvägstankvagn läcker och brinner.

Åtgärd:

Spärra av ett område med en radie på ca 500 m runt om järnvägstankvagnen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Försök inte att släcka den brinnande vagnen i första skedet, utan kyl gasoltankens övre delar med spridd vattenstråle.

Observera att om den utläckande gasen släcks utan att utströmningen av gas stoppas, föreligger stor risk för återantändning.

Om det är möjligt ska andra vagnar med farlig last flyttas från riskområdet. Kan detta inte ske ska även dessa vagnar kylas med vatten.

Låt gasolvagnen brinna samtidigt som den kyls tills den är tömd eller slocknar.

OBS! När en gasolvagn brinner eller är utsatt för brand kan värmen i kombination med tryckstegring leda till en mycket kraftig explosion en s k BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion).

Det är därför viktigt vid dessa situationer att personer som inte absolut behöver uppehålla sig inom riskområdet evakueras. Om tankvagnen måste överges på grund av explosionsrisk ska all personal evakueras till säker plats. Risken för "BLEVE" är störst när lågorna upphettar den övre delen av tankvagnens behållare och om dessa ytor inte kan kylas effektivt med vattenbegjutning.

Åtgärder vid olyckstillbud med tankbil.

Olycksituation:

-Tankbil har kört av vägen eller krockat men står upprätt och bedöms vara tät.

-Tankbil har välvt men bedöms vara tät

Åtgärd:

Spärra av ett område med en radie på ca 100 m runt om tankbilen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Om det är möjligt ska andra fordon med farlig last flyttas från riskområdet.

Kontrollera om tankbilen är skadad eller läcker.

Räddningsledaren i samråd med bärgningsföretaget avgör om tankbilen kan bärgas utan att speciella åtgärder behöver vidtagas.

Om tankbilen är i sådant skick att den kan bärgas ska detta ske med största försiktighet. Bryt sedan avspärningarna och för tankbilen till lämplig plats samt besluta i samråd med gasolleverantörens personal om ytterligare åtgärder.

Om tankbilen är tät men ej i skick att lyftas eller bogseras ska gasolleverantörens personal tillkallas. Låt sedan gasolleverantörens personal bedöma om skadorna på tankbilen klarar en bärgning.

Vid tömning av tankbilen ska metod, tillvägagångssätt, avgöras i samråd mellan räddningsledaren, gasolleverantör och polis.

Olycksituation:

Tankbil har kört av vägen, välvt eller krockat och läcker.

Åtgärd:

Spärra av ett område med en radie på ca 100 m runt om tankbilen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Om det är möjligt ska andra fordon med farlig last flyttas från riskområdet.

Begjut den utströmmande gasolen med en spridd vattenstråle. Rikta inte vattenstrålen mot pölar av gasol på marken.

Observera att gasen driver med vinden i vindriktningen och att det föreligger risk för antändning. Avlägsna därför all personal som inte behöver befinna sig i riskområdet.

Bedöm spridningsområde, gaskoncentrationer och justera om behövt avspärningar.

Vid tömning av tankbilen ska metod, tillvägagångssätt, avgöras i samråd mellan räddningsledaren, gasolleverantör och polis.

Olyckssituation:

Tankbil läcker och brinner.

Åtgärd:

Spärra av ett område med en radie på ca 500 m runt om tankbilen.

Stoppa alla motorer och avlägsna andra eventuella antändningskällor inom det avspärrade området.

Försök inte att släcka den brinnande tankbilen i första skedet, utan kyl gasoltankens övre delar med spridd vattenstråle.

Observera att om den utläckande gasen släcks utan att utströmningen av gas stoppas, föreligger stor risk för återantändning.

Om det är möjligt ska andra fordon med farlig last flyttas från riskområdet. Kan detta inte ske ska även dessa fordon kylas med vatten.

Låt gasoltanken brinna samtidigt som den kyls tills den är tömd eller slocknar.

OBSERVERA!

När en tankbil med gasol brinner eller är utsatt för brand kan värmen i kombination med tryckstegring leda till en mycket kraftig explosion en s k BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion). Det är därför viktigt vid dessa situationer att personer som inte absolut behöver uppehålla sig inom riskområdet evakueras. Om tankbilen måste överges på grund av explosionsrisk ska all personal evakueras till säker plats.

Risken för "BLEVE" är störst när lågorna upphettar den övre delen av tankbilens behållare och om dessa ytor inte kan kylas effektivt med vattenbegjutning.